

2022-11-09 14:17 CET

Bristande kunskaper om rasism bland unga i nordöstra Göteborg

Medarbetare inom fritidssektorn i nordöstra Göteborg möter dagligen ungdomar med erfarenhet av diskriminering och rasism. En rapport gjord av projektet *Motståndskraft mot rasism* bekräftar bilden och visar även att rasism är vanligt i skolan. Trots det visade sig inte ungdomarna som deltog i undersökningen vara helt medvetna om vad rasism är och vilka uttryck det kan ta sig. Många saknade också kunskap om vart de kan vända sig om de själva eller någon de känner utsätts för diskriminering, något som projektet *Motståndskraft mot rasism* vill ändra på. Dessutom visar undersökningen att ungdomar som är medvetna om att de utsatts för rasism inte anser det meningsfullt att anmäla det. En möjlig tolkning av detta skulle kunna vara bristen på tillit till samhällsinstitutioner.

Anmäler inte

65% av ungdomarna uppgav att de hade blivit utsatta för rasism. Däremot var det en stor andel, 35%, av dem som besvarade enkäten som uttryckte att de *inte* upplevt rasism.

De som utförde intervjuerna upptäckte att ungdomarna ofta tolkade begreppet rasism som rena våldsbrott och att när de fick exempel på mer subtila rasistiska händelser, uppgav de att de stött på rasism dagligen.

- Den subtila rasismen är något som ungdomarna haft svårt att identifiera och sätta ord på. Det finns därför anledning att misstänka ett mörkertal i rapporten och att andelen negativa erfarenheter hade varit högre om definitionen av rasism hade varit mer tydlig redan innan enkäten besvarades, säger Somo Saad Ali, projektledare i *Motståndskraft mot rasism*.

- Vi som möter ungdomarna ser både en hög grad av normalisering av rasism och en bristande tillit till samhällsinstitutioner, säger Mirjam Haj Younes, projektledare i *Motståndskraft mot rasism*. Många av ungdomarna berättar att de känner att samhällsklimatet blivit värre och att de utsätts för alltmer rasism, vilket alltså enkätundersökningen bekräftar.

Bland de som uppger sig ha upplevt rasism svarade 43% av de att det oftast är av okända personer. Det näst vanligaste (37%) är att det är anställda (på skola, butik etc.) som har betett sig rasistiskt gentemot ungdomarna. Skolan är också det sammanhang där de flesta (50%) har blivit utsatta, sannolikt eftersom de spenderar så mycket tid i skolan och därmed ökar risken just där.

Normalisering av rasism

När detta inträffar vänder de sig till familj och vänner istället för att anmäla händelsen, något som ibland beror på att de inte känner till de verksamheter som finns för ändamålet, i andra fall att de inte har tillit till dem. Den här normaliseringen av rasism är något som bör uppmärksammas.

Insatser behövs

För att motverka de problem rapporten synliggjort krävs aktiva insatser. *Motståndskraft mot rasism* arbetar med att utbilda om minoritetsstress och rasism samt ge konkreta verktyg för hur rasism kan bemötas i praktiken, till exempel genom civilkurage. Ett förslag från ungdomarna i projektets referensgrupp är att inrätta en kommunal verksamhet, dit ungdomar kan vända sig för stöd, utbildning och juridisk rådgivning. En plats där Polis, Antidiskrimineringsbyrån Väst och mottagning samverkar för att få fler ungdomar att anmäla när de utsätts för rasism så att mörkertalet minskar. En tydlig samverkan med polisen i den här frågan kan också bidra till att öka tilliten till ordningsmakten.

Om projektet *Motståndskraft mot rasism*

Motståndskraft mot rasism är ett antirasistiskt projekt som drivs av verksamheten Unga påverkar, socialförvaltningen Nordost. Projektet kom till på grund av att medarbetarna på förvaltningens mötesplatser för unga såg att besökarna har ett stort behov av kunskap om rasism. Projektet vänder sig till

ungdomar i nordöstra Göteborg. Det började hösten 2021 och pågår i tre år. Ett av dess uppdrag är att skapa en metod för att stärka och rusta ungdomar i deras kamp mot rasism.

Innan metoden tas fram behöver projektet undersöka vad ungdomar i nordost saknar när det kommer till stöd i frågor som rör rasism, den här rapporten är en viktig del av det arbetet.

Enligt en tidigare undersökning genomförd av verksamheten Unga påverkar är unga Angeredsbors möte med övriga Göteborg ofta präglad av fördomar och fientlighet mot deras etnicitet eller religion. Detta har stora konsekvenser för de unga vad gäller exempelvis hälsa, självkänsla, känsla av trygghet och delaktighet i samhället. Situationen begränsar också hur de rör sig i staden – risken för att utsättas för rasism upplevs större utanför Angered varpå många väljer att stanna i sitt närområde; detta är ett tecken på minoritetsstressens konsekvenser i ungas liv.

Om undersökningen

Rapporten finansierades med stöd av Socialstyrelsen.

Antal ungdomar som deltog: 479.

Ålder: 12–25 år, de flesta var inom spannet 14–19 år.

Undersökningen genomfördes med en digital enkät under perioden 9–29 maj 2022.

En referensgrupp av ungdomar medverkade till att formulera frågor och intervjuade andra unga på Angeredsgymnasiet samt på de lokala mötesplatserna för unga.

Kontakt

Mirjam Haj Younes, projektledare
mirjam.haj.younes@socialnordost.goteborg.se

Somo Saad Ali, projektledare

Kontaktpersoner

Socialförvaltningen Nordost - Lena Carlsson

Presskontakt

Kommunikatör

Socialförvaltningen Nordost

lena.c.carlsson@socialnordost.goteborg.se

031-365 20 31

031-365 47 51